

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z **GEOGRAFII**

Zakres rozszerzony – kl. 4

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Dział I. Strefowość środowiska przyrodniczego na Ziemi				
Uczeń: ➤ wyjaśnia, czym są strefowość i astrefowość ➤ podaje przykłady strefowych zjawisk przyrodniczych na Ziemi ➤ wyróżnia strefy klimatyczne i wskazuje ich zasięg na podstawie mapy ➤ wymienia: -rodzaje wietrzeń; -czynniki astrefowe; -strefy klimatyczno-roślinno-glebowe na podstawie mapy; ➤ przedstawia główne prawidłowości dotyczące rozmieszczenia zwierząt na Ziemi	Uczeń: ➤ charakteryzuje: - strefy oświetlenia Ziemi na podstawie schematu; -rozmieszczenie gleb na Ziemi na podstawie mapy; -wybrane czynniki astrefowe; ➤ analizuje rozkład średniej rocznej temperatury powietrza na Ziemi na podstawie mapy ➤ podaje: - czynniki wpływające na długość okresu wegetacyjnego; - rozmieszczenie gleb na Ziemi na podstawie mapy; -przedstawia zasoby biomasy na Ziemi z wykorzystaniem mapy; ➤ wymienia: - parametry klimatyczne wpływające na strefowość formacji roślinnych; -główne cechy środowiska przyrodniczego stref klimatyczno-roślinno-glebowych: od równikowej do polarnych;	Uczeń: ➤ omawia: - czynniki wpływające na globalną cyrkulację atmosfery; -wpływ rzeźby terenu i wysokości nad poziomem morza na rozkład temperatury powietrza i opadów na Ziemi; -strefy klimatyczno-roślinno-glebowe na Ziemi; - czynniki kształtujące strefowość biomasy; -wpływ rozmieszczenia lądów i mórz na wielkość temperatury i opadów na Ziemi; ➤ przedstawia: - zróżnicowanie rocznej sumy opadów atmosferycznych na Ziemi; -warunki występowania astrefowych formacji roślinnych; ➤ porównuje długość okresu wegetacyjnego w poszczególnych typach klimatu ➤ analizuje: - intensywność poszczególnych rodzajów wietrzeń w różnych szerokościach geograficznych; -wpływ prądów morskich na rozkład temperatury powietrza i opadów na Ziemi;	Uczeń: ➤ wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega strefowość zjawisk przyrodniczych ➤ przedstawia: - zależność między szerokością geograficzną a rozkładem zachmurzenia i występowaniem opadów atmosferycznych na Ziemi; -zależność między rodzajem gleb a roślinnością strefową; -zależność między występowaniem zasobów biomasy a strefami klimatycznymi; -zależność między rodzajem skał a typami gleb i składem gatunkowym szaty roślinnej; -zależność między warunkami wodnymi a glebami i formacjami roślinnymi; -główne cechy środowiska przyrodniczego stref klimatyczno-roślinno-glebowych: od równikowej do polarnych; ➤ omawia zależność między głównymi cechami klimatu a formacjami roślinnymi i właściwościami gleb na podstawie schematu	Uczeń: ➤ rozpoznaje: - prawidłowości dotyczące zróżnicowania środowiska przyrodniczego na Ziemi; - na przykładach współzależności między elementami środowiska przyrodniczego w strefach klimatyczno-roślinno-glebowych: od równikowej do polarnych; ➤ przedstawia: - powiązania między poszczególnymi komponentami środowiska przyrodniczego; -w jaki sposób astrefowe czynniki przyrodnicze modyfikują przebieg zjawisk strefowych na Ziemi;
Dział II. Problemy środowiska we współczesnym świecie				
Uczeń: ➤ wyjaśnia: - czym jest geozagrozenie, teledetekcja geozagrożeń, czym są geozagrożenia meteorologiczne i geozagrożenia klimatyczne, lej krasowy, erozja i dewastacja gleb, pustynnienie, ślad wodny, bioróżnorodność i georóżnorodność; -znaczenie terminów: <i>katastrofa naturalna</i>, <i>klęska żywiołowa</i>, <i>wulkanizm</i>, <i>trzęsienie</i>	Uczeń: ➤ przedstawia: - podział geozagrożeń ze względu na przyczynę; -trasy cyklonów tropikalnych -zmiany zasięgu pokrywy leśnej na świecie na podstawie mapy -naturalne i antropogeniczne przyczyny erozji gleb -obszary występowania trąb powietrznych na mapie	Uczeń: ➤ przedstawia: - główne powiązania geozagrożeń ze sferami Ziemi na podstawie schematu; -wpływ ruchu płyt litosfery na występowania trzęsień ziemi; -genezę lejów krasowych na podstawie infografiki; -odnawialne zasoby wody i jej wykorzystanie na świecie na podstawie map i wykresów;	Uczeń: ➤ omawia - rolę ISOK w ograniczeniu zagrożenia powodziowego; -skutki cyklonów tropikalnych i trąb powietrznych; - główne czynniki naturalne wpływające na zmiany klimatu na Ziemi; -częstotliwość, siłę i skutki trzęsień ziemi -genezę tsunami i skutki, które ono	Uczeń: ➤ przedstawia: - narzędzia umożliwiające skuteczne prognozowanie zasięgu katastrof; -działania na rzecz ochrony - działania wspomagające racjonalne gospodarowanie wodą różnorodności biologicznej; ➤ proponuje: - działania ograniczające skutki

<i>ziemi;</i> ➤ wymienia: - przykłady geozagrożeń; -przykłady zagrożeń meteorologicznych i klimatycznych; - przyczyny współczesnego globalnego ocieplenia; - zagrożenia geologiczne; -przyczyny erozji gleb; -obszary nadmiaru i niedoboru zasobów wodnych na Ziemi; -na mapach obszary współcześnie zlodzone;	➤ wymienia: - różne sposoby ostrzegania przed klęskami żywiołowymi w różnych krajach; - inne geozagrożenia meteorologiczne - czynniki naturalne wpływające na zmiany klimatu na Ziemi; -globalne skutki zmian klimatu; -przestrzenne formy ochrony georóżnorodności; ➤ wskazuje: - na mapie regiony najbardziej narażone na powodzie; -na mapie obszary sejsmiczne i regiony, w których występuje najwięcej wulkanów; ➤ omawia: - antropogeniczne źródła gazów cieplarnianych na świecie na podstawie wykresu; -zasoby wodne na Ziemi na podstawie infografiki; ➤ podaje: - przyczyny powstawania trzęsień ziemi; -przyczyny wulkanizmu; -przyczyny zmniejszania się bioróżnorodności; -przyczyny pustynnienia;	-zmiany odnawialnych zasobów wody w wybranych krajach na podstawie wykresu; ➤ wykazuje: - znaczenie CEMS dla krajów zagrożonych kataklizmami; -na mapie pustynie i obszary zagrożone pustynnieniem; ➤ wymienia: - obszary występowania zagrożeń meteorologicznych na podstawie mapy; -obszary o największej degradacji gleb na podstawie mapy; -miary georóżnorodności; ➤ wyjaśnia: -w jaki sposób powstają trąby powietrzne; - na czym polega system ostrzegania przed tsunami; ➤ podaje przyczyny powstawania powodzi ➤ omawia: - zmiany klimatyczne przed rewolucją przemysłową na podstawie wykresu; -przyczyny współczesnego globalnego ocieplenia; -wpływ zmian klimatu na gospodarkę człowieka; -skutki trzęsień ziemi; -zagrożenia meteorologiczne: cyklony tropikalne i trąby powietrzne z wykorzystaniem map i infografik; -stan bioróżnorodności na Ziemi;	wywołuje; -cechy środowiska przyrodniczego i sposób zagospodarowania wybranych obszarów objętych pustynnieniem; -skutki zmian klimatu dla obszarów okołobiegunowych i wysokogórskich; -znaczenie bioróżnorodności dla środowiska przyrodniczego; ➤ wyjaśnia: - skutki powodzi; -wpływ deforestacji na zwiększenie zagrożenia powodzią lub spływem błotnym; ➤ przedstawia: - wpływ wylesiania na zmiany klimatu; -sposoby przeciwdziałania zmianom klimatycznym; -skutki powstawania lejów krasowych; - konsekwencje erozji i degradacji gleb na świecie; -skutki pustynnienia na wybranych przykładach; -obszary o deficycie zasobów wodnych wynikającym z dużego zapotrzebowania na wodę; ➤ podaje przykłady katastrof ekologicznych na świecie wywołanych niewłaściwym gospodarowaniem zasobami wodnymi	zagrożeń meteorologicznych; -sposoby zapobiegania intensywnej erozji gleb i pustynnieniu; ➤ omawia: - wpływ dodatnich sprzężeń zwrotnych na tempo globalnego ocieplenia na podstawie wykresu; -przykłady działań ograniczających skutki zagrożeń geologicznych; -czynniki wpływające na bioróżnorodność i georóżnorodność swojego regionu; ➤ ocenia: - wpływ zmian klimatycznych na zasięg pokrywy lodowej; -skalę zagrożenia niedoborem wody w przyszłości; ➤ wykorzystuje zdjęcia satelitarne i lotnicze do lokalizowania oraz wskazywania zasięgu katastrof przyrodniczych
--	--	---	---	--

Dział III. Uwarunkowania przyrodnicze gospodarczej działalności człowieka

Uczeń: ➤ wymienia: - warunki przyrodnicze decydujące o rozwoju rolnictwa; -najżyźniejsze gleby na świecie na podstawie mapy tematycznej; -przykłady przyrodniczych ograniczeń działalności gospodarczej; ➤ wyjaśnia znaczenie terminu: <i>żyźność gleby</i> ➤ omawia podział surowców mineralnych	Uczeń: ➤ przedstawia: - obszary o korzystnych i niekorzystnych warunkach klimatyczno-glebowych do rozwoju rolnictwa na podstawie mapy tematycznej; -rozmieszczenie wybranych surowców energetycznych na świecie na podstawie mapy tematycznej; -rozmieszczenie rud miedzi, złota i diamentów na świecie na podstawie mapy tematycznej; -obszary występowania przyrodniczych ograniczeń działalności gospodarczej; ➤ omawia: - przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce	Uczeń: ➤ charakteryzuje: - wpływ klimatu na zróżnicowanie chowu zwierząt na świecie; -wpływ warunków glebowych na strukturę upraw na świecie; -wpływ surowców mineralnych na rozwój przemysłu; -znaczenie wybranych surowców energetycznych; ➤ przedstawia: - wpływ warunków wodnych na strukturę upraw i chowu zwierząt na świecie; -przykłady krajów, w których strukturze eksportu duży udział mają surowce	Uczeń: ➤ wykazuje: - związek między warunkami klimatycznymi a rodzajem uprawianych roślin na przykładzie wybranego regionu świata; -zależność między żyźnością gleb a ich przydatnością dla rolnictwa na podstawie mapy tematycznej; ➤ przedstawia: - zależność między wysokością nad poziomem morza a obszarami upraw i chowu zwierząt na podstawie mapy tematycznej; -zmiany znaczenia wybranych surowców mineralnych;	➤ Uczeń: ➤ wykazuje związek między kierunkiem produkcji rolnej a klimatem, ukształtowaniem powierzchni, żyźnością gleb i warunkami wodnymi ➤ wyjaśnia związek między występowaniem surowców mineralnych a kierunkiem rozwoju przemysłu i strukturą towarową handlu zagranicznego ➤ prezentuje: - przykłady pokonywania przyrodniczych ograniczeń działalności gospodarczej i ocenia
---	---	---	---	---

	-rozmieszczenie upraw i chowu zwierząt w Polsce na podstawie mapy tematycznej; -ideę zrównoważonego rozwoju; ➤ wymienia największych producentów rud miedzi, złota i diamentów na świecie	mineralne; ➤ wskazuje sposoby przełamywania ograniczeń przyrodniczych przez człowieka na przykładzie infografiki dotyczącej Norylska oraz schematu dotyczącego pozyskiwania ropy naftowej	-związek między występowaniem złóż surowców i ich eksploatacją a rozwojem gospodarczym na przykładzie wybranych krajów; -zależność między rozwojem społeczno-gospodarczym państw a zrównoważonym rozwojem;	ich zgodność z zasadami zrównoważonego rozwoju; -zmiany znaczenia czynników przyrodniczych dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionów w przeszłości i w XXI w.;
--	---	--	---	--

Dział IV. Problemy polityczne współczesnego świata

Uczeń: ➤ wymienia państwa powstałe w XXI w. i wskazuje je na mapie politycznej świata ➤ wymienia państwa należące do UE i wskazuje je na mapie politycznej świata ➤ wyjaśnia znaczenie terminu: <i>terroryzm</i>	Uczeń: ➤ wskazuje na mapie politycznej świata kontynent, na którym w XX w. powstało lub odzyskało niepodległość najwięcej państw ➤ wymienia pozytywne skutki przemian ustrojowych, które nastąpiły w Polsce po 1989 r. ➤ wymienia główne założenia funkcjonowania Unii Europejskiej ➤ przedstawia zróżnicowanie zamożności regionów UE wyrażone wartością PKB <i>per capita</i> wg parytetu siły nabywczej w odniesieniu do średniej wartości tego wskaźnika dla UE na podstawie mapy •podaje przykłady ataków terrorystycznych w Europie i na świecie	Uczeń: ➤ omawia zmiany na mapie politycznej świata w XXI w. na podstawie mapy ➤ charakteryzuje przemiany ustrojowe i gospodarcze w Europie po 1989 r. ➤ określa wpływ przemian ustrojowych i gospodarczych na społeczeństwo ➤ przedstawia główne problemy gospodarcze i społeczne UE ➤ wymienia główne ugrupowania terrorystyczne na świecie	Uczeń: ➤ przedstawia przebieg przemian ustrojowych i gospodarczych w Europie po 1989 r. ➤ omawia wpływ transformacji systemowej na gospodarkę wybranych państw ➤ analizuje problemy związane z bezpieczeństwem energetycznym i polityką ekologiczną w Unii Europejskiej ➤ omawia skalę terroryzmu w XXI w. oraz główne metody działania terrorystów	Uczeń: ➤ przedstawia i ocenia skutki przemian ustrojowych i gospodarczych w Europie po 1989 r. ➤ dyskutuje na temat funkcjonowania Unii Europejskiej w sferach społeczno-gospodarczej i środowiskowej ➤ dyskutuje na temat przyczyn i skutków brexitu ➤ wyjaśnia, dlaczego terroryzm jest wielkim wyzwaniem dla współczesnego świata
---	---	---	---	--

V. Problemy społeczne współczesnego świata

Uczeń: ➤ wyjaśnia: - znaczenie terminów: <i>eksplozja demograficzna, implozja demograficzna, migracje, uchodźstwo, bezrobocie, handel ludźmi, praca dzieci, wolność religijna, nietolerancja, ksenofobia, rasizm</i> ; - czym jest współczynnik (stopa) bezrobocia; ➤ klasyfikuje migracje wg wybranych kryteriów ➤ wymienia formy nietolerancji	Uczeń: ➤ omawia: - zmiany liczby ludności świata w XX i XXI w. na podstawie wykresu i mapy; - zmiany stopy bezrobocia młodych w krajach UE na podstawie wykresu; - wybrane formy nietolerancji (np. ksenofobię, rasizm, dyskryminację ze względu na status społeczny czy płeć); - przyczyny podejmowania pracy przez dzieci; ➤ przedstawia: - obszary występowania eksplozji demograficznej i implozji demograficznej na podstawie mapy; - liczbę i strukturę pracujących dzieci wg wieku w poszczególnych regionach świata na podstawie wykresu; - wielkość bezrobocia za pomocą współczynnika (stopy) bezrobocia; ➤ wymienia: - czynniki wpływające na decyzję o migracji w podziale na czynniki przyciągające i czynniki wypychające; - przyczyny bezrobocia w krajach wysoko rozwiniętych i słabo rozwiniętych gospodarczo;	Uczeń: ➤ przedstawia: - problemy związane z migracjami dobrowolnymi i przymusowymi w skali globalnej i krajowej; - różnice między stopą bezrobocia ogółem a stopą bezrobocia młodych w wybranych państwach; - sposoby wykorzystywania pracy dzieci w poszczególnych regionach świata; ➤ omawia: - problemy związane z uchodźstwem w skali globalnej i krajowej; - migracje związane ze zmianami klimatycznymi; - zróżnicowanie przestrzenne stopy bezrobocia na świecie na podstawie mapy; - problem bezrobocia wśród młodych ludzi; - przykłady nietolerancji na świecie; - przyczyny starzenia się społeczeństw; - przyczyny eksplozji demograficznej i implozji demograficznej; ➤ wskazuje współczesne kierunki przemieszczania się uchodźców na podstawie danych statystycznych	Uczeń: ➤ omawia: - skutki eksplozji demograficznej i implozji demograficznej; - pozytywne skutki migracji; - problem wykorzystywania pracy osób w krajach o niskich kosztach pracy; - przykłady sposobów przeciwdziałania dyskryminacji rasowej, ksenofobii i innym formom nietolerancji na świecie; - przebieg ważniejszych historycznych i współczesnych fal migracji na świecie; ➤ wymienia kraje o największym udziale ludności w wieku 65 lat i więcej w społeczeństwie ➤ proponuje działania ograniczające skutki starzenia się społeczeństw ➤ przedstawia: - pozytywne i negatywne skutki bezrobocia dla społeczeństwa i gospodarki; - przykłady wpływu wykluczania grup ludności na życie społeczne i gospodarcze państw; - skutki dyskryminacji rasowej, ksenofobii i	Uczeń: ➤ omawia: - wpływ procesów starzenia się społeczeństw na życie społeczne i gospodarkę, ze szczególnym uwzględnieniem Europy; - przykłady działań podejmowanych w związku z problemem uchodźstwa przez społeczność międzynarodową; - związek między poziomem rozwoju gospodarczego państwa a odnotowywaną w nim stopą bezrobocia; - negatywny wpływ pracy dzieci na świat na rozwój społeczny i gospodarczy państw; ➤ proponuje: - działania, które mogłyby podjąć społeczność międzynarodowa w celu zmniejszenia liczby uchodźców na świecie; - działania przeciwdziałające wykorzystywaniu pracy dzieci; ➤ uzasadnia potrzebę
---	---	--	--	--

			innych form nietolerancji; -przyczyny podejmowania pracy przez dzieci (przykłady uwarunkowań społecznych, kulturowych i gospodarczych);	przeciwdziałania dyskryminacji rasowej, ksenofobii i innym formom nietolerancji na świecie
--	--	--	--	--

Dział VI. Zróżnicowanie jakości życia ludności na świecie

Uczeń: ➤ wyjaśnia: - znaczenie terminu: <i>jakość życia, edukacja, analfabetyzm</i> -czym jest właściwe odżywianie się, poczucie bezpieczeństwa, wskaźnik analfabetyzmu ➤ wymienia: - rodzaje oceny jakości życia -czynniki wpływające na sposób odżywiania się - rodzaje zagrożeń życia ludzi -rodzaje chorób -zagrożenia życia ludzi -największe zagrożenia w życiu codziennym -poziomy, na których jest realizowana edukacja	Uczeń: ➤ analizuje: - zróżnicowanie wartości HDI na świecie na podstawie mapy tematycznej i danych statystycznych; - zróżnicowanie wartości energetycznej dostępnej żywności na świecie na podstawie mapy tematycznej; -zróżnicowanie dostępu do usług zdrowotnych na świecie na podstawie mapy tematycznej; -przebieg edukacji formalnej na trzech poziomach na podstawie schematu; -zmiany wskaźnika analfabetyzmu w poszczególnych częściach świata na podstawie wykresu; ➤ omawia przestrzenne zróżnicowanie stopnia zaspokojenia norm żywieniowych na podstawie mapy tematycznej ➤ wymienia: - czynniki wpływające na stan zdrowia ludności na podstawie wykresu; -czynniki wywołujące choroby niezakaźne; -czynniki wpływające na poczucie bezpieczeństwa; -syntetyczne wskaźniki obiektywnej oceny jakości życia;	Uczeń: ➤ analizuje: - schemat przedstawiający hierarchię potrzeb ludzkich; -na podstawie mapy tematycznej zmiany poczucia bezpieczeństwa mieszkańców wybranych regionów świata; -liczbę zgonów w wyniku wypadków drogowych w różnych regionach świata na podstawie danych statystycznych i mapy tematycznej; -różnice między subiektywną a obiektywną oceną jakości życia; ➤ podaje przyczyny zróżnicowania obiektywnej oceny jakości życia na świecie ➤ przedstawia: - zmiany subiektywnej oceny jakości życia w wybranych krajach; -zagrożenie przestępczością w różnych regionach świata; ➤ opisuje: - czynniki wpływające na stopień zaspokojenia norm żywieniowych; -wybrane choroby, zakaźne i pasożytnicze oraz niezakaźne; -prawidłowości dotyczące zachorowań na choroby zakaźne i pasożytnicze oraz niezakaźne na świecie; -zagrożenia związane ze zmianami klimatycznymi oraz z klęskami żywiołowymi; -ogólny system edukacji na świecie; -mierniki uczestnictwa w edukacji formalnej na świecie; -zróżnicowanie zaspokojenia potrzeb edukacyjnych na świecie na podstawie danych statystycznych i mapy tematycznej;	Uczeń: ➤ wyjaśnia, w jaki sposób formułuje się obiektywną i subiektywną ocenę jakości życia ➤ przedstawia: - konsekwencje zróżnicowania jakości życia na świecie; -skutki występowania chorób; ➤ charakteryzuje: - na przykładach kraje o wysokiej i niskiej jakości życia; - sposoby rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych i pasożytniczych; -czynniki wpływające na stan zdrowia społeczeństw i jakość usług medycznych na świecie; -przyczyny zróżnicowania zaspokojenia potrzeb edukacyjnych na świecie; ➤ proponuje działania na rzecz zapobiegania chorobom i ich zwalczania ➤ analizuje: - poczucie bezpieczeństwa i postrzegania różnych zagrożeń na podstawie wyników badań ankietowych; -na podstawie wyników badań ankietowych poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole;	Uczeń: ➤ formułuje hipotezy dotyczące przyczyn zróżnicowania jakości życia na świecie ➤ przedstawia przyczyny zagrożenia życia w wybranych regionach świata, w tym związane z rozprzestrzenianiem się chorób, niskim poziomem ochrony zdrowia i degradacją środowiska ➤ wykazuje zależność między poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego a występowaniem poszczególnych rodzajów zagrożeń życia na podstawie danych statystycznych ➤ dokonuje oceny poczucia bezpieczeństwa mieszkańców wybranych regionów świata na podstawie samodzielnie opracowanych kryteriów ➤ dyskutuje na temat skutków zróżnicowania poziomu zaspokojenia potrzeb edukacyjnych w wybranych regionach świata
--	--	--	--	---

Dział VII. Problemy gospodarcze współczesnego świata

Uczeń: ➤ wyjaśnia: - znaczenie terminu: <i>produkt krajowy brutto</i>; - na czym polega międzynarodowa pomoc rozwojowa; -czym jest oficjalna pomoc rozwojowa; -czym są korporacje międzynarodowe; ➤ wymienia:	Uczeń: ➤ wymienia: - czynniki wpływające na poziom rozwoju gospodarczego państw; -rodzaje pomocy rozwojowej udzielanej państwom; -państwa, które otrzymały środki w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej na podstawie	Uczeń: ➤ omawia - na wybranych przykładach państwa o najwyższej i najniższej wartości PKB <i>per capita</i>; - przestrzenne zróżnicowanie zadłużenia państw świata na podstawie mapy tematycznej; -działania (inne niż podejmowane w ramach	Uczeń: ➤ charakteryzuje: - problemy społeczno-gospodarcze najbiedniejszych i najbogatszych państw świata; -pozytywne i negatywne skutki gospodarczej działalności korporacji międzynarodowych;	Uczeń: ➤ przedstawia - problem zadłużenia krajów i obywateli na przykładach państw wysoko i słabo rozwiniętych; -wpływ konsumpcjonizmu, pracoholizmu i presji gospodarczej związanej z maksymalizacją zysku
---	--	---	---	--

- kraje udzielające pomocy rozwojowej innym państwom; -przykłady organizacji niosących pomoc rozwojową najbiedniejszym krajom; -przykłady korporacji międzynarodowych i podaje nazwy państw, z których się wywodzą	mapy tematycznej i danych statystycznych; -główne branże, w których działają największe korporacje międzynarodowe; ➤ omawia zróżnicowanie wartości PKB <i>per capita</i> na świecie na podstawie mapy tematycznej ➤ przedstawia rozmieszczenie największych firm świata na podstawie mapy tematycznej	pomocy rozwojowej) mające na celu zmniejszenie dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw; -rozwój korporacji na przykładzie The Walt Disney Company; ➤ podaje: - przyczyny dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw i regionów świata; -główne cele rozrastania się korporacji;	➤ przedstawia: - skutki dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw i regionów świata; -ewolucję pomocy rozwojowej; -wpływ polityki na rozwój korporacji międzynarodowych;	na zdrowie i życie człowieka; -przykłady działań mających na celu zmniejszenie dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw i regionów świata oraz dokonuje ich krytycznej oceny; ➤ ocenia wpływ korporacji transnarodowych na społeczeństwo, politykę, gospodarkę i środowisko przyrodnicze państw oraz regionów świata ➤ charakteryzuje wpływ wybranej korporacji międzynarodowej na społeczeństwo, gospodarkę i środowisko przyrodnicze państw
--	--	---	--	--